

MORAVSKÁ VYSOKÁ ŠKOLA OLMOUC

Ústav ekonomie a podnikové ekonomiky

Michaela Bortlíková

Policie ČR jako veřejný statek

The police of the Czech Republic as public goods

Bakalářská práce

Ing. Eva Jílková, Ph.D.

Olomouc 2017

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a použila jen uvedené informační zdroje. Prohlašuji, že tištěná verze bakalářské práce se shoduje s elektronickou verzí vloženou do IS/STAG.

V Olomouci dne 30. 3. 2017

.....

Děkuji vedoucí bakalářské práce Ing. Evě Jílkové, Ph.D. za odborné vedení a poskytnutí cenných rad při tvorbě bakalářské práce, dále Policii České republiky za poskytnutí potřebných informací.

Obsah

ÚVOD	6
1 TRŽNÍ SELHÁNÍ	7
1.1 Monopolní síla	7
1.2 Problematika veřejných statků.....	7
1.3 Externality	7
1.4 Asymetrické informace	8
2 VEŘEJNÉ STATKY	9
2.1 Klasifikace veřejných statků.....	11
2.1.1 Čisté veřejné statky	12
2.1.2 Smíšené veřejné statky.....	12
2.2 Klasifikace statků a jejich charakteristika.....	12
2.2.1 Volné statky	13
2.2.2 Ekonomické statky.....	13
2.3 Negativní projevy veřejných statků	14
2.3.1 Problém černého pasažéra.....	14
2.3.2 Efekt přetížení.....	14
2.4 Optimální množství veřejného statku	15
2.5 Financování veřejných statků	16
3 ANALÝZA POLICIE ČR JAKO VEŘEJNÉHO STATKU	18
3.1 Činnost Policie České republiky.....	18
3.2 Historie Policie ČR	19
3.3 Etický kodex Policie ČR.....	20
3.4 Policejní prezidium	20
3.5 Služby a útvary Policie ČR.....	21
3.6 Krajská ředitelství Policie České republiky.....	21
3.7 Financování Policie České republiky.....	23
3.8 Vývoj Policie ČR v posledních letech, vývoj počtu obyvatel	24
3.9 Důvody nízkého stavu policie.....	30
3.9.1 Přijímací řízení.....	31
3.10 Současné bezpečnostní hrozby	32
3.10.1 Terorismus	32
3.10.2 Organizovaný zločin	32
3.10.3 Kybernetické hrozby	33
3.10.4 Korupce.....	33
ZÁVĚR	34
Seznam použité literatury	36
Seznam obrázků	39

Seznam tabulek.....	40
Seznam grafů	41
Seznam příloh	42
PŘÍLOHY	43
ANOTACE	46

ÚVOD

V České republice existuje několik institucí zřizovaných státem, které jsou považovány za veřejný statek, např. justice, policie, armáda. Vzhledem k aktuálnímu dění souvisejícímu se zvyšováním bezpečnostních hrozeb jako je terorismus, imigranti, zvyšující se výskyt obchodu s drogami apod. jsem se v této práci zaměřila na policii. Během doby existence se policie mění s ohledem na bezpečnostní podmínky a dostupné finance. Paradoxem je, že se zvyšujícími se riziky dnešního světa a neustálým růstem obyvatel ČR, se stav Policie ČR v posledních letech neubíral nejvhodnějším směrem a ani morálka, ani motivace pracovníků v tak důležitém bezpečnostním systému není zrovna na nejlepší úrovni.

S tématem „Policie ČR jako veřejný statek“ jsem se setkala během studia oboru Management a ekonomika veřejného sektoru. V práci se zaměřuji na teoretické definování pojmu veřejné statky, jejich dělení a financování a následnou aplikaci na Policii České republiky, zhodnocení aktuálního stavu a vývoje během posledních let.

Cílem mé bakalářské práce je analyzovat Policii České republiky jako veřejný statek a porovnat vývoj rozpočtu Policie ČR, konkrétněji mzdové složky rozpočtu policie a počtu policistů vzhledem k počtu obyvatel České republiky v posledních letech. Podpůrnými dílčími cíli k dosažení hlavního cíle je vymezení pojmu veřejné statky, definice jejich vlastností, dělení a možnosti jejich financování.

K dosažení uvedených cílů jsem v první části využila popisnou metodu a v druhé části pak kombinaci analýzy spočívající ve vyhledání dat a jejich následné analýzy a komparace.

V první kapitole své práce se stručně věnuji tržnímu selhání a jeho typům, včetně zmínky právě o veřejných statcích, které podrobněji rozebírám v další kapitole.

V druhé části své práce se věnuji především teorii týkající se právě veřejných statků, kapitola obsahuje definice, charakteristické znaky, vlastnosti, třídění dle různých kritérií, financování, negativní projevy či optimální množství veřejných statků.

V třetí kapitole analyzuji zvolenou instituci – Policii České republiky, jakožto jeden z veřejných statků v ČR. Věnuji se začlenění do zmíněné teorie, uvádím základní informace o fungování a zásadách policie včetně zmínky o různých útvarech a službách policie, nadřízených orgánech, krajských ředitelstvích a provedených změnách po reformě. Důležitou část této kapitoly tvoří financování policie, finanční prostředky vynaložené na mzdy policistů a vývoj počtu policistů vzhledem k počtu obyvatel ČR. Mzdové náklady, počet policistů a počet obyvatel ČR porovnávám v rozmezí posledních 11 let a nastiňuji pár zásadních důvodů způsobující nízký počet zaměstnanců policie. V poslední řadě se pouze stručně věnuji současným bezpečnostním hrozbám, na které je policie připravena napříč nízkému počtu policistů.

1 TRŽNÍ SELHÁNÍ

Tržní selhání je příčinou existence veřejného sektoru. Jde o situace, kdy je zabraňováno trhu, aby byl vždy co nejefektivnější, stabilní a spravedlivý. Faktem je, že v některých případech selhává. Mezi takové případy patří:

- monopolní síla,
- veřejné statky,
- externality,
- asymetrické informace.¹

Přestože některé z uvedených typů tržního selhání nejsou předmětem bakalářské práce, stručně se zmíníme o jejich výskytu.

1.1 Monopolní síla

Pro monopol je typická existence pouze jednoho producenta v daném odvětví trhu, ve kterém se vyskytují bariéry, jimiž je bráněno novému výrobcovi vstoupit do odvětví. V tomto případě vyprodukovaný výrobek nemá žádné substituty a firma je schopna měnit velikost produkce a nabízet výrobek za vyšší cenu, přičemž je potřeba respektovat takovou výši ceny, kterou jsou spotřebitelé ochotni zaplatit.

Jde tedy o typ tržního selhání, jehož hlavní charakteristikou je schopnost ovlivňovat ceny na trhu, kvůli čemuž dochází ke ztrátě užitku subjektů nebo celé společnosti.²

1.2 Problematika veřejných statků

Veřejným statkem rozumíme výrobek nebo službu. Tyto statky jsou spotřebovávány všemi stejným dílem a nikoho nemůžeme vyloučit ze spotřeby, jsou placeny z daní.

K tržnímu selhání v tomto případě dochází kvůli neplacení daně z příjmu studenty napříč tomu, že patří také mezi jejich spotřebitele. Nehledí se na to, kdo kolik zaplatit a kdo kolik spotřeboval. Mezi veřejné statky řadíme například armádu.³

Veřejným statkům se budeme podrobněji věnovat v následující kapitole.

1.3 Externality

Dalším typem neefektivnosti na trhu mohou být externality. Externality vznikají při výrobě nebo spotřebě určitých výrobků nebo služeb a vyznačují se dopadem na třetí čili externí osoby, které stojí mimo kupce a prodejce.⁴

Existují 2 typy externalit:

- 1) Kladné externality – mají příznivý vliv na třetí osoby, aniž by vzniklý benefit hradily. Příkladem může být situace dvou sousedů – pěstitele jablek a včelaře. Včelám není možné určit, kam mohou letět a kam ne, proto je velice pravděpodobné, že včely budou opylovávat květy na sousedových jabloních, a tím se mu zvýší úroda jablek.

---

¹ Srov. TETŘEVOVÁ, Liběna. *Veřejná ekonomie*, s. 57

² Srov. Tamtéž s. 58-59

³ Srov. JUREČKA, Václav. *Mikroekonomie*, s. 49

⁴ Srov. Tamtéž, s. 49

Řešením této externality by bylo sjednat množství jabloní a včel a spustit společné podnikání, z čehož by těžili oba sousedi stejným dílem.

- 2) Záporné externality – vznikají při činnosti jednoho subjektu, ale ostatním způsobují přítěž. Příkladem je vypouštění zplodin do ovzduší motorovými vozidly. Nadměrným využíváním je vytvářeno horší životní prostředí pro ostatní obyvatele, jelikož se vytváří smog. Řešením jsou stanovené emisní standardy nebo daň na pohonné hmoty.⁵

1.4 Asymetrické informace

Asymetrické informace vnikají tehdy, pokud jedna strana na trhu má více informací, které se týkají vlastností produktů na trhu. Jako příklad můžeme uvést situaci, kdy kupující neví dostatek informací o požadovaném produktu. Proto při svém výběru spoléhá na vyšší cenu a považuje ji za známku kvality. Takové domněnky mohou zneužít prodejci některých produktů, jelikož tato skutečnost je pro ně výhodnější než poskytnutí požadovaných informací. V důsledku takového nákupu, kdy spotřebitel nezná kvalitu zboží, zjistí spotřebitel pravou kvalitu produktu až po koupi. Extrémní situací je, pokud spotřebitel není schopen zjistit pravou kvalitu statků nebo služeb ani po jejich koupi, v podstatě nikdy.

Další problém může vzniknout v případě odborných služeb týkajících se například lékařství nebo poradenství. Spotřebitel má v takových případech jedinou možnost, věřit, že získané služby jsou opravdu kvalitní. Takové statky nazýváme jako statky založené na víře.⁶

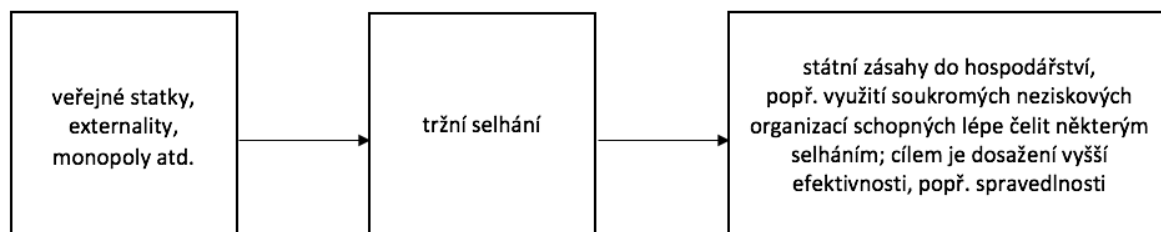
⁵ Srov. MANKIW, N. Gregory. *Zásady ekonomie*, s. 214-220

⁶ Srov. URBAN, Jan. *Teorie národního hospodářství*, s. 101

2 VEŘEJNÉ STATKY

Veřejné statky jsou označovány jako **tržní selhání**. Trh pokládáme za nejvhodnější místo k rozdělování zdrojů. V některých chvílích však tento trh selhává. Dochází k selhání trhu, snížené efektivity a ekonomika začne být nestabilní, jelikož soukromé subjekty nejsou schopny tyto problémy vyřešit. Z toho důvodu přichází stát, jehož snahou je zvrátit tyto problémy a dosáhnout právě vyšší efektivity, rovnosti apod. Tyto kroky můžeme znázornit následujícím schématem:⁷

Obrázek 1 - Schéma tržního selhání⁸

Základní otázkou veřejné ekonomiky je, co vlastně rozumíme pod pojmem veřejné statky. Díky zájmu několika ekonomů o tento prvek, jsme schopni v teoretické literatuře nalézt několik odlišujících se definic s různými členícími kritérii.⁹

Základními vlastnostmi veřejných statků obecně jsou **nerivalita** ve spotřebě a **nevylučitelnost** ze spotřeby. Čili způsob spotřeby, kterým jsou veřejné statky rozlišovány od jiných.

- **Nerivalita** – neboli nekonkurenčnost, nesoutěživost se projevuje nesnižitelným mezním užitekem pro následující spotřebitele nezávisle na počtu předchozích spotřebitelů. Příkladem může být veřejné osvětlení, jehož intenzita se nesnižuje s počtem spotřebitelů. Dalším příkladem je televizní vysílání, sledováním televize nesnižujeme a ni neodpíráme tuto možnost jiným osobám.
- **Nevylučitelnost ze spotřeby** – vyloučení osoby ze spotřeby veřejného statku je nemožné, nebo velice složité, vzhledem k vynaloženým nákladům. Není možné vyloučit neplatiče poplatků ze sledování veřejnoprávního televizního vysílání, v případě nekódovaného vysílání. K nevylučitelnosti řadíme i nedělitelnost, což představuje situaci, kdy jsou statky poskytovány buď všem anebo nikomu.¹⁰

Statek, který nese obě vlastnosti nazýváme jako čistý veřejný statek. Opakem takového statku jsou soukromé statky, u kterých existuje rivalita a vylučitelnost ze spotřeby. Existuje

⁷ Srov. REKTOŘÍK, Jaroslav a kol. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*, s. 12

⁸ REKTOŘÍK, Jaroslav a kol. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*

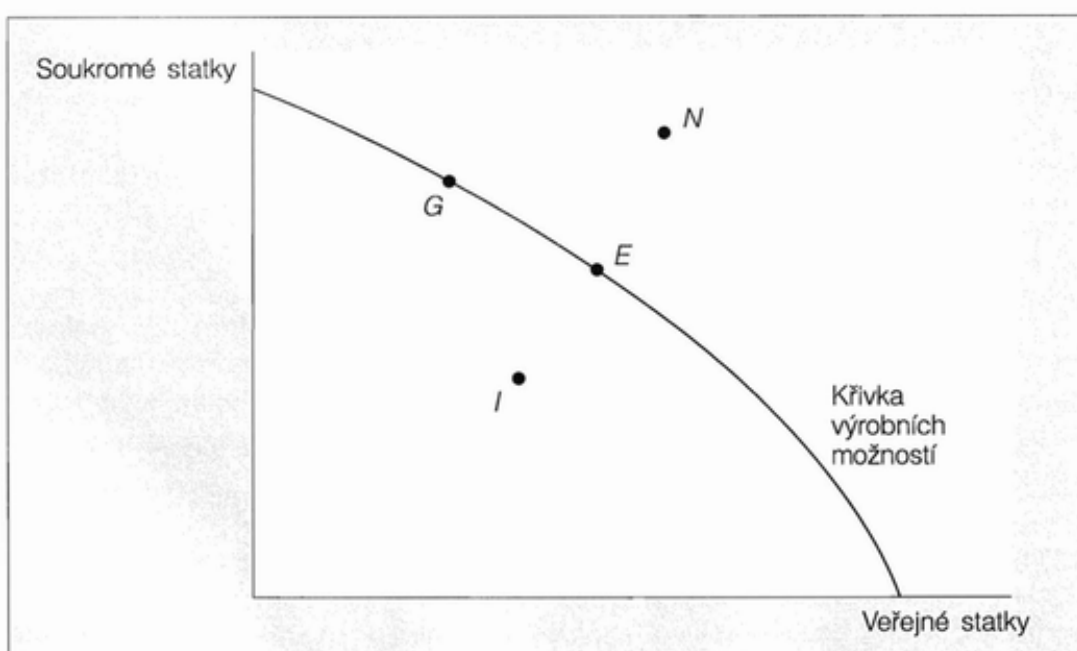
⁹ Srov. TETŘEVOVÁ, Liběna. *Veřejná ekonomie*, s. 69

¹⁰ Srov. JUREČKA, Václav. *Mikroekonomie*, s. 331-332

i typ, který řadíme do kategorie veřejných statků, a to smíšené veřejné statky, které se vyznačují pouze jednou z uvedených vlastností.¹¹

V ekonomice veřejného sektoru se zaměřujeme na roli vlády a na způsoby, které vláda používá k ovlivnění soukromého sektoru.

První otázkou ekonomie je „Co se má vyrábět?“ Tedy konkrétněji, jak velká část by měla být použita pro výrobu veřejných statků, jako je například národní obrana, a jak velkou část je potřeba použít pro výrobu soukromých statků, jako jsou například mobilní telefony či televizory. Problém týkající se takové otázky, se často znázorňuje pomocí křivky produkčního množství, který udává různé množství 2 daných statků. Na obrázku č. 1 můžeme sledovat situaci, kdy v případě zvýšení spotřeby soukromých statků klesne spotřeba statků veřejných a naopak.

Obrázek 2 - Společenská křivka výrobních možností¹²

V případě posunutí z bodu G do bodu E klesne výroby soukromých statků, ale zvýší se produkce statků veřejných. Bod I, který se nachází pod křivkou, znázorňuje neefektivnost, a to takovou, že společnost by byla schopna získat větší množství jak soukromých, tak veřejných statků. Bod N, ležící nad křivkou, představuje nedosažitelnost, a to z toho důvodu, že ani za plného využití moderní technologie a množství výrobních zdrojů není možné tohoto bodu dosáhnout.

Druhou otázkou je „Jak by měly být statky vyráběny?“ Druhé otázce klademe stejnou důležitost jako té první. Jedná se o to, v jakém případě se má vláda přímo zúčastnit výroby veřejných statků a kdy má takové statky nakupovat od soukromých producentů. Můžeme si

¹¹ Srov. ŠPALEK, Jiří. *Veřejné statky: teorie a experiment*, s. 15-19

¹² STIGLITZ, Joseph E. *Ekonomie veřejného sektoru*

porovnat tok financí na následujícím příkladu. Zkusme se zamyslet, kolik peněz je investováno do soukromého sektoru pro výrobu zbraní pro služby veřejného sektoru a kolik peněz je investováno veřejným sektorem do vzdělávacích ústavů ze strany soukromého sektoru.

„Pro koho se má vyrábět?“ Třetí otázka pojednává o rozhodnutích vlády, týkajících se rozdělování. Je-li vládou rozhodováno o tom, které statky budou zařazeny mezi veřejné, vždy dojde ke znevýhodnění určitých skupin obyvatelstva.

Čtvrtou a poslední otázkou je „Jak se přijímají rozhodnutí o výrobě?“ Tato otázka je v oboru veřejné ekonomie mnohem důležitější a významnější než v jakékoliv jiné ekonomické oblasti. Řeší otázky ohledně způsobu, jakým je přijímáno kolektivní rozhodnutí čili rozhodnutí, které tvoří společnost celkem. Jedná se o velice složitý proces, jelikož lidé jsou různí a každý zastává jiný názor, co se týče prospěšnosti pro celek.

Veřejný sektor je považován za efektivnější než soukromý, ale pouze v produkci veřejných statků. Jedná-li se o stávající výši mezních nákladů, čili v nulové hodnotě, není potřeba omezovat množství spotřebitelů. Kdyby však byl statek vyráběn soukromou sférou, bylo by nutné, aby žádala uhrazení vynaložených nákladů na výrobu, což by vedlo ke snížení spotřeby. Je tedy nejvýhodnější poskytovat statky veřejným sektorem a to bezplatně, i když je možné vybírat poplatek za jejich využití.

V případě soukromých statků s vysokými mezními náklady závislými na zvyšujícím se počtu spotřebitelů je možné využít poskytování veřejným sektorem.

Další formou rozdělování veřejných statků je čekání. Jedná se o situaci, kdy nelze považovat peníze jako prostředek pro využití poskytovaného veřejného statku. Lidé se sami rozhodnou, zda chtějí čekat a jejich stav opravdu vyžaduje jejich využití nebo jsou ochotní se se bez něj obejít a jejich potřeba není tak nutná. Avšak tento prostředek nepovažujeme jako efektivní z důvodu nemožnosti srovnat množství volného času například důchodce a aktivně pracujícího člověka.

Pro popis optimálního využití veřejných statků ze strany spotřebitelů je potřeba zjistit, jaké množství veřejných statků by jednotlivý spotřebitel požadoval za určitou cenu. Výši poplatku, který spotřebitel zaplatí za větší množství produkce veřejných statků o jednotku, nazýváme daňové břemeno.¹³

2.1 Klasifikace veřejných statků

Pojem statek souhrnně označujeme jako zboží nebo služby určené pro uspokojení lidských potřeb. Hovoříme-li však o veřejném statku, jde o statek, který je nedělitelně rozdělen po celé společnosti, nehledě na to, zda má jednotlivý příslušník zájem si tento veřejný statek koupit, využít či nikoliv. Jsou to tedy statky, které mohou být poskytnuty všem občanům stejně snadno jako jednomu člověku.¹⁴

Podrobněji se podíváme na čisté veřejné statky a smíšené veřejné statky, kde si ujasníme nevyhnutelnost a ne rivalitu.

---

¹³ Srov. STIGLITZ, Joseph E. *Ekonomie veřejného sektoru*, s. 32-33

¹⁴ Srov. SAMUELSON, P.A., *Ekonomie*, s. 770

2.1.1 Čisté veřejné statky

Za čisté veřejné statky považujeme statky kolektivní spotřeby.

Čisté veřejné statky mají konkrétní charakteristiky, kterými se vyznačují. Jednou z takových charakteristik je, že není možné určit podíl jednotlivce na jeho spotřebě, mluvíme tedy o **nedělitelnosti spotřeby**. S nedělitelností spotřeby souvisí i **nevylučitelnost ze spotřeby**, kdy není možné vyloučit kohokoliv ze spotřeby veřejného statku. Dále pak navazuje i **nerivalita**, tedy nesoutěživost mezi jednotlivými spotřebiteli či uživateli statku. Příkladem mohou být služby policie, obrany nebo využívání veřejného osvětlení.

Mezní náklady pro každého spotřebitele jsou nulové, protože **spotřebou jednoho uživatele nelze ubrat možnost spotřeby dalším uživatelům**. Z toho plyne, že i kvalita čistého veřejného statku je nedělitelná. V ojedinělých případech může nastat situace, kdy v důsledku nadměrné spotřeby, dojde ke snížení kvality vůči ostatním. Příkladem převahy poptávky nad nabídkou může být vytížená dálnice a s tím spojené zpomalení provozu, prodloužení doby strávené v dopravním prostředku, vyšší spotřeba pohonných hmot a znečištění životního prostředí emisemi. Vzniká tzv. jev přetížení či nával.¹⁵

2.1.2 Smíšené veřejné statky

Smíšené veřejné statky taktéž řadíme do statků kolektivní spotřeby, avšak liší se množstvím rozdílných charakteristik.

První charakteristický znak je **dělitelnost kvality**. V takovém případě lze přesně určit velikost podílu uživatele při jejich užívání nebo spotřebovávání. V souvislosti s určením velikosti podílu na spotřebě jsme schopni vymezit i *uživatelský poplatek* za danou část spotřeby.

Tak jako u čistých veřejných statků lze říci, že **kvalita je nedělitelná** mezi jednotlivé uživatele. Např. cestování v autobuse se úměrně sníží s narůstajícím množstvím lidí využívajících tutéž dopravní službu.

Existují 2 druhy spotřeby smíšených veřejných statků. Prvním z těchto typů je spotřeba **fakultativní**, tzn., že jednotlivý spotřebitel je schopen sám rozhodnout, jestli určitý veřejný statek využije nebo ne. K takovým volbám dochází například u veřejné hromadné dopravy nebo účasti na kulturních událostech. Druhým typem je **státem, resp. zákonem přikázaná** spotřeba. Jedná se o preferované veřejné statky, konkrétně například povinná školní docházka na základní škole.¹⁶

2.2 Klasifikace statků a jejich charakteristika

Dle ekonomické teorie lze statky klasifikovat podle několika odlišných kritérií, avšak primární klasifikací je klasifikace dle původu.¹⁷

---

¹⁵ Srov. PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s. 52

¹⁶ Srov. Tamtéž, s. 52-53

¹⁷ Srov. TETŘEVOVÁ, Liběna. *Veřejná ekonomie*, s. 69

2.2.1 Volné statky

Tyto statky jsou volně dostupné, vyskytují se bez omezení v přírodě a jsou zcela zdarma. Proto není potřeba, aby byly tvořeny nebo šířeny mezi spotřebitele a jejich tržní cena je tak nulová. Volným statkem je například voda v přírodě nebo vzduch.

Nicméně i volný statek se může stát statkem ekonomickým a vzniká například napuštěním lahví pitnou vodou a vydáním do prodeje.¹⁸

2.2.2 Ekonomické statky

Větší část veřejných statků řadíme právě do statků ekonomických a dělíme je podle různých kritérií. Obecně se jedná o vzácné a nedostatkové statky, které jsou výtvořem lidské práce, čímž vzniká nárok na zaplacení. V běžném životě je nazýváme výrobkem nebo zbožím.¹⁹

Ekonomické statky lze klasifikovat dle několika kritérií.

Z hlediska spotřeby dělíme ekonomické statky na:

- spotřební statky – slouží přímo ke spotřebě krátkodobé (např. potraviny) nebo dlouhodobé (např. lednice),
- kapitálové – jsou potřebné pro další výrobu (např. stroje, výrobní haly).

Z hlediska vzájemného vztahu mezi statky je dělíme na:

- substituty – statky, jejichž vlastnosti jsou podobné užité, mohou tak uspokojovat stejnou potřebu a lze je mezi sebou zaměňovat (např. pro uspokojení potřeby dostat se z bodu A do bodu B je jedno, zda zvolíme autobusovou nebo železniční dopravu),
- komplementy – statky, které se navzájem doplňují (např. auto a benzín).

Z geografického hlediska lze dělit statky na:

- národní statky – jsou využívány občany celého státu (např. služby armády),
- regionální statky – využívají je jen obyvatelé konkrétního regionu (např. služby městské policie),
- lokální statky – jsou využívány obyvateli určité obce (např. služby základní školy).

Ekonomické statky lze také členit dle toho, jaká instituce o nich rozhoduje, proto se jedná o institucionální členění. Z institucionálního hlediska je dělíme na:

- čistě tržní statky – statky, které je možné nabýt koupí na trhu, jejich cenu tedy udává trh, aniž by do jejich určování zasahoval stát (např. auto, televize, kadeřnické služby),
- čistě netržní statky – jde o statky, které neprocházejí trhem a vzhledem k tomu je jejich cena buď nulová (jelikož jsou financovány z daní) nebo je stanovena administrativními institucemi, a to formou uživatelského poplatku (např. dálnice a silnice)

---

¹⁸ Srov. PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s. 49

¹⁹ Srov. Tamtéž, s. 49

- polotržní statky – neboli nečisté tržní statky jsou statky, které sice trhem prochází, ale jejich cena na trhu je stanovena na základě různých diskriminačních opatření ze strany státu (např. různé výše zdanění)

Dále je možno ekonomické statky dělit z hlediska způsobu rozhodování o statcích a jejich financování, které vychází z institucionálního členění, na:

- soukromé (privátní) statky – jedná se o statky o jejichž produkci a spotřebě rozhodují soukromé subjekty čili výrobci, prodejci nebo spotřebitelé,
- veřejné (netržní) statky – o jejich produkci a spotřebě je rozhodováno veřejnou volbou, jsou financovány z veřejných rozpočtů a uspokojují tzv. kolektivní potřebu, v důsledku je jejich produkce redistribuční.²⁰

2.3 Negativní projevy veřejných statků

Problematika veřejných statků, jejich financování a optimální distribuce naráží na celou řadu negativních skutečností a přináší další problémy, které můžou nastat v souvislosti s využitím veřejných statků či jejich spotřebou. U některých problémů nalézáme řešení, u jiných je spravedlivé či efektivní řešení velmi problematické.

2.3.1 Problém černého pasažéra

Z problém černého pasažéra považujeme situaci, která vzniká kvůli nemožnosti vyloučit někoho ze spotřeby. Jedná o jednotlivce, který není ochoten dobrovolně hradit poskytované veřejné statky, ale i tak je může využívat. Myslí si totiž, že může čerpat užitek na úkor ostatních spotřebitelů, kteří za určitý veřejný statek platí.

Jako příklad problému černého pasažéra můžeme použít služby policie. Není možné, aby všichni obyvatelé České republiky platili daně a tím pádem přispívali na činnost policie. Nicméně i lidem, kteří daně neplatí je velmi často poskytována pomoc a pozornost ze strany policistů a kvalita poskytovaných služeb policie je stejná jak pro neplatiče, tak pro platiče.²¹

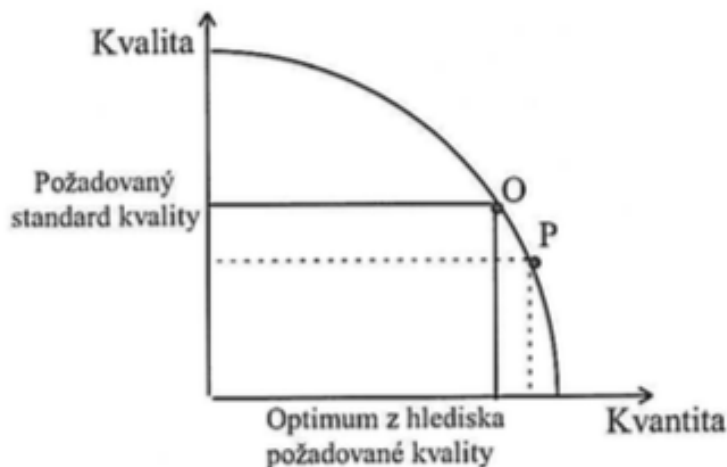
2.3.2 Efekt přetížení

Efekt přetížení vzniká v důsledku vyšší poptávky nad nabídkou a celkovou nadspotřebou. Tyto faktory mají vliv na kvalitu využívaného veřejného statku, která se ve výsledku snižuje. Efekt přetížení lze pozorovat např. v době různých epidemií, čekárny jsou zaplněny pacienty, tím se prodlužuje čekací doba na vyšetření a zvyšuje se riziko nakažení další nemocí či jiných osob.

²⁰ Srov. TETŘEVOVÁ, Liběna. *Veřejná ekonomie*, s. 70-73

²¹ Srov. Tamtéž, s. 77

Funkci přetížení lze vyobrazit na následujícím grafu.²²

Obrázek 3 - **Funkce přetížení**²³

„Na ose x je znázorněno množství spotřebovávaného veřejného statku, na ose y pak standard kvality.“²⁴ Mezi vyobrazeným množstvím a kvalitou vzniká nepřímo úměrný vztah. Bod O znázorňuje bod optimální spotřeby z pohledu minimální standardu kvality, která je požadovaná. Bod P pak znázorňuje stav, kdy dochází ke zmiňovanému přetížení.

Pro efekt přetížení existuje řešení, které se zakládá na vyloučení nadbytečného spotřebitele.

Prvním způsobem vyloučení je využití **přídělového systému**, které nepředstavuje v tržní ekonomice příliš vhodné řešení.

Druhou možností, jak vyloučit nadbytečného spotřebitele, je použití **cenového mechanismu**, a to u smíšených veřejných statků – stanovíme **uživatelský poplatek**. Tyto poplatky jsou na základě neziskového principu a mohou být založeny buď v jednotné výši, rozdílné výši nebo výši individuální. Rozdílná výše poplatku pak závisí na schopnosti uživatele platit, na rozměru spotřeby nebo druhu využívaného veřejného statku.²⁵

2.4 Optimální množství veřejného statku

Důležitým a zároveň odlišujícím znakem veřejného statku od soukromého je, že zatímco soukromého statku můžeme spotřebovat, kolik chceme s ohledem na vyšší cenu, o množství spotřeby veřejného statku nejsme schopni rozhodovat ani na základě osobních preferencí nebo finančních prostředků.

Jako demonstrativní příklad uveďme veřejný projekt zajišťující větší bezpečnost chodců. Z důvodu časté nehodovosti v určitém úseku se radní rozhodují o vybudování podchodu pod

²² Srov. TETŘEVOVÁ, Liběna. *Veřejná ekonomie*, s. 77

²³ TETŘEVOVÁ, Liběna. *Veřejná ekonomie*

²⁴ TETŘEVOVÁ, Liběna. *Veřejná ekonomie*, s. 77

²⁵ Srov. TETŘEVOVÁ, Liběna. *Veřejná ekonomie*. s. 77-78

tímto úsekem, avšak před samotnou realizací a spuštěním veškerého plánování je potřeba analyzovat přínosy a náklady, stejně jako svá rozhodnutí a nápady analyzují podnikatelé. V takové situaci nastává problém, jelikož je zcela nemožné učit výši přínosu, protože podchod nebude placený a není tak ceny, která by přínos stanovila. V případě dotazníkového šetření by radní nedošli k rozumnému výsledku, z důvodu rozcházejících se názorů obyvatel města. Proto se odborníci provádějící takové analýzy nemohou ohlížet na signály trhu a musejí spoléhat na hrubé odhady.

Při analýze nákladů a přínosů můžeme narazit i na další problémy, jelikož obě veličiny se od sebe liší. Výstavba se vypočítává a vyjadřuje v penězích, jelikož se do ní musí investovat finanční prostředky, ale prospěch nelze stanovit množstvím finančních prostředků, nýbrž v počtu zachráněných osob od úrazů či smrti. To nás vede k problému, otázce: „Jakou hodnotu má lidský život?“

Je-li úkolem vlády zajistit co nejefektivnější veřejné statky jako jsou podchody, majáky, ale i policie, armáda, zdravotnictví apod., je potřeba přijímat vysoké daně a poplatky, aby všechny náklady spojené se zřizováním takových statků mohla pokrýt.²⁶

2.5 Financování veřejných statků

Veřejné statky jsou z důvodu výskytu černých pasažérů zajišťovány vládou, nebo obecními zastupitelstvy. Tyto instituce mají moc vynutit si zaplacení pomocí daní a neplatiče postihnout za pomoci právních prostředků. Ochota platit za poskytování veřejných statků je rostoucí funkcí důchodu. Hodnota statků je vnímána různě, a to kvůli rozdílnému pohledu na peníze. Peníze vnímají jinak bohatí a jinak chudí, bohatí lidé tak přistoupí na současný daňový systém, jelikož v případě financování veřejných statků jimi samotnými, by zahrnovalo mnohem větší objem finančních prostředků, než vynakládají momentálně.

Vyskytují se výjimky, kdy jsou veřejné statky poskytovány soukromým sektorem usilujícím o co nejvyšší zisk. Takové firmy se musely zamyslet nad svým záměrem a podstoupit různé kroky, aby docílily poskytování veřejných statků. Jedná se například o reklamní televizní stanice, které si účtují poplatky od firem, které si zadávají požadavky na reklamu s tím, že bude vysílána v programu.

Další metodou financování veřejných statků jsou dary, kdy lidé dobrovolně přispívají uměleckými díly či penězi za určitými pomocnými účely.²⁷

Veřejné statky nejsou zpravidla zabezpečovány pouze z veřejných rozpočtů a fondů, i když se jejich bytí vztahuje na existenci veřejných financí.

Jedním ze způsobů financování veřejných statků je financování prostřednictvím neziskových organizací. Významnou charakteristikou neziskových organizací je, kdo je jejich zřizovatelem nebo zakladatelem, kterým je stát nebo územní samosprávné celky čili obce a kraje. Takového financování je využíváno v případě nekonkurenčního prostředí, kde není možné si vybírat dodavatele nebo není požadován monopol soukromého podniku, anebo pokud jde o služby (statky), které jsou nezbytné a je u nich potřeba obstarat jejich absolutní

---

²⁶ Srov. JUREČKA, Václav. *Mikroekonomie*, s. 335

²⁷ Srov. Tamtéž, s. 334

spolehlivost, například zdravotnictví nebo vzdělání. Způsob takového financování se taktéž používá v případech, kdy není možné sehnat soukromou právnickou nebo fyzickou osobu, která by tyto veřejné statky byla ochotna zajišťovat.

Dále je možné zabezpečovat veřejné statky prostřednictvím státních a komunálních podniků. Jedná se zejména o zabezpečování statků, které není snadné zahrnout do tržních statků neboli polotržních statků z toho důvodu, že stát při jejich zabezpečování selhává, například při výrobě nebo dodávce tepla.

Další z možností je založení společného podniku. Takového způsobu se často využívá na úrovni územní samosprávy. Jde tedy o formu spolupráce, partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem, například na úrovni obce. Může se však jednat i o založení společného podniku nebo neziskové organizace několika obcemi.

Při rozhodování o konkrétním financování veřejných statků je potřeba dbát na hospodárnost vynaložených prostředků z příslušného veřejného rozpočtu a porovnat ji s užitkem, který uživatelům přinese.²⁸

V České republice je nejčastějším zajišťovatelem veřejných statků veřejný sektor, tzn. instituce a veřejnoprávní neziskové organizace, avšak je možné je zajišťovat i nevládními, tedy soukromými institucemi. Tyto instituce však nejsou zakládány za účelem podnikání, ale aby zabezpečovaly veřejné služby na neziskovém principu. Většinou jsou tyto instituce finančně podporovány ze strany státu či územní samosprávy. Příkladem může být soukromý sektor v oblasti vzdělávání a to tak, že i soukromé školy dostávají dotace na své žáky. Soukromoprávní neziskové instituce jsou:

- soukromé subjekty (v ČR právnické a fyzické osoby),
- církve,
- nadace apod.²⁹

---

²⁸ Srov. PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s. 56-58

²⁹ Srov. Tamtéž, s. 71-72

3 ANALÝZA POLICIE ČR JAKO VEŘEJNÉHO STATKU

Policie ČR je orgán vytvářený státem, jeho charakter je mocensko-ochranný a donucovací. Hlavním úkolem policie je chránit bezpečnost osob a jejich vlastnictví, předcházet trestné činnosti obyvatel a udržovat veřejný pořádek. Další úkoly policie jsou spojené se zákony, předpisy evropských společenství a mezinárodními smlouvami, které se řadí do právního řádu České republiky.

Tato ochrana je poskytována všem, navzdory tomu, zda je o ni zájem nebo ne, zda občané platí daně nebo ne. Vlastnostmi Policie České republiky je tedy nerivalita a nevylučitelnost ze spotřeby, díky kterým policii řadíme do veřejných statků. Konkrétně se jedná o čistý veřejný statek, který se kromě ne rivality a nevylučitelnosti vyznačuje také nekvantifikovatelností podílu jednotlivce na spotřebě. Nerivalita ve spotřebě představuje schopnost spotřebovávat statek lidmi, bez ohledu na to, kolik lidí jej již spotřebovalo nebo využilo. U Policie České republiky tomu není jinak. Nevylučitelnost je splněna problematickým až nemožným vyloučením jednotlivce ze spotřeby policie, například v případě jakéhokoliv konfliktu nebo problému si zúčastněné osoby nemusí přát, aby byla přivolána policie, nicméně povinností policie je, se na místo dostavit a zajistit pořádek a zabránit hrozícímu nebezpečí (dalším, jiným třetím osobám).³⁰

Policie České republiky je zřizována státem ve veřejném zájmu a je financována z veřejných prostředků. Zajistit bezpečnost takové míry by bylo ze strany soukromých subjektů takřka nemožné. Většina činností a úkolů policie jsou veřejným statkem, jelikož splňují výše uvedené vlastnosti – nevylučitelnost a nerivalitu ve spotřebě. Funkce a zřízení Policie ČR souvisí s optimálním množstvím veřejného statku, jelikož dotazníkovým šetřením by nebylo možné dosáhnout žádného rozumného výsledku a míru bezpečnosti nelze ocenit, optimální množství a jiná rozhodnutí spadají do kompetence vlády, která předpokládá výslednou spokojenost obyvatel s tímto bezpečnostním systémem.

3.1 Činnost Policie České republiky

„Jejich činnost začíná tam, kde specifické formy veřejné správy jako je koncipování právních norem, rozhodování a řízení na různých stupních státní a samosprávné linie, nestačí zajistit zájmy státu a občanů. Vedle vlastní donucovací činnosti mají tyto instituce významnou preventivní roli, neboť potencionálně odrazují od překračování zákonů a norem.“³¹

Policie České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor řízený zákonem, zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, České národní rady ze dne 17. července 2008.³²

Nadřízenou institucí policie ČR je ministerstvo vnitra, které tvoří policejní prezidium, útvary s celostátní působností, krajská ředitelství policie a útvary zřízené v rámci krajských ředitelství. Zákon je zřizován 14 krajskými ředitelstvími policie.³³ Dle veřejnoprávního hlediska rozlišujeme městskou a státní policii.

³⁰ Srov. REKTOŘÍK, Jaroslav a kol. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*, s. 108-109

³¹ REKTOŘÍK, Jaroslav a kol. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*, s. 101

³² Srov. Zákon č. 273/2008 Sb., *Zákon o Policii České republiky*

³³ Srov. VOKUŠ, Jiří. *Policie České republiky*, s. 3

Mezi útvary s celostátní působností se řadí:

- Kriminalistický ústav Praha
- Letecká služba
- Národní protidrogová centrála služby kriminální policie a vyšetřování (dále SKPV)
- Pyrotechnická služba
- Ředitelství služby cizinecké policie
- Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu
- Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy
- Národní centrála proti organizovanému zločinu SKPV
- Útvar pro ochranu prezidenta ČR
- Ochranná služba policie ČR
- Útvar rychlého nasazení
- Útvar speciální činnosti SKPV
- Útvar zvláštních činností SKPV

Tyto úkoly jsou vykonávány celkem 47 000 policisty a 11 000 zaměstnanci policie. Na grafické znázornění organizační struktury Policie ČR můžeme nahlédnout v příloze této práce³⁴

3.2 Historie Policie ČR

Jelikož do roku 1918 patřilo území našeho státu do rakouské části habsburské monarchie, byl ovlivněn vývoj organizace právě bezpečnostní služby. Snahy státu ohledně vyřešení bezpečnostní služby se řadí do druhé poloviny 19. století, v tomto období došlo ke změně úpravy činnosti státních policejních úřadů, založení četnictva a později byla zavedena i samospráva, v rámci které mohla fungovat komunální policie.

Ministerstvo vnitra, jakožto nejvyšší instituce politické správy, mělo poměrně široké pole působnosti. Zabývalo se záležitostmi státní správy, státního občanství a vydání pasů, přistěhovalectvím, odškodňováním občanů poškozených válkou, sčítáním obyvatel atd. Pod ministerstvo spadalo četnictvo, silniční policie i říční policie.

Četnictvo bylo organizováno jako vojenský strážní sbor, který podléhal vojenským trestním zákonům a soudům. Členové četnictva byli rozděleni na mužstvo a důstojníky. Důstojníci měli chránit bezpečnost osob, majetku, konali hlídky a zatýkali osoby, čili jejich hlavním úkolem bylo udržet bezpečnost a pořádek. V čele stál generální velitel četnictva, který byl podřízen právě ministerstvu vnitra. V roce 1925 bylo 139 225 m² s počtem obyvatel 11 873 172 zabezpečováno 2 777 četnickými stanicemi se 14 123 muži. Obvody 25 státních policejních úřadů s 7360 policisty zabezpečovaly 1 165 km² s počtem obyvatel 1 700 000. Množství státních policejních úřadů vzrostl během prvních dvaceti let působnosti ze 4 (1918) na 105 (1938).

Státní policejní úřady tedy vnikaly postupem času tam, kde jich bylo potřeba v souvislosti s finančními prostředky státu. Ke konci dvacátých let bylo těchto úřadů téměř 30, ale jejich činnost nebyla žádným zvláštním způsobem koordinována.

---

³⁴ Srov. Celostátní útvary: Útvary s působností na celém území ČR. Policie [online]

Od 1. ledna roku 1964 postupně vznikala oddělení Veřejné bezpečnosti (VB), která tvořila základní organizační článek veřejné bezpečnosti. Hlavním úkolem VB bylo zabezpečit pořádek, ochranu osob a jejich vlastnictví, plynulost silničního provozu atd.³⁵

3.3 Etický kodex Policie ČR

Být zaměstnancem Policie České republiky je velmi náročné jak z hlediska psychiky, tak z hlediska fyzické zdatnosti a ostatních podmínek. Etické předpoklady jsou v rámci policie zahrnuty v etickém kodexu, který je orientovaný hlavně na poslání policie, spočívající v poskytování veřejných služeb založených na úctě a respektu k lidským právům.³⁶ Z celkového počtu pěti principů, první dva body etického kodexu tvoří cíle a základní hodnoty Policie České republiky.

1. *„Cílem Police České republiky je*
  - a) *chránit bezpečnosti a pořádek ve společnosti,*
  - b) *prosazovat zákonnost,*
  - c) *chránit práva a svobody osob,*
  - d) *preventivně působit proti trestné a jiné protiprávní činnosti a potírat ji,*
  - e) *usilovat o trvalou podporu a důvěru veřejnost.*

2. *Základními hodnotami Policie České republiky jsou*
  - a) *profesionalita,*
  - b) *nestrannost,*
  - c) *ohleduplnost,*
  - d) *bezúhonnost.*³⁷

Dále etický kodex určuje, jaké jsou závazky Policie České republiky vůči společnosti, jaké jsou závazky vůči ostatním příslušníkům Policie ČR a v poslední řadě osobní a profesionální přístupy příslušníků Policie ČR. Povinností každého příslušníka policie je respektování tohoto etického kodexu a jednání v souladu se zákonem.

3.4 Policejní prezidium

Činnost policie je řízena Policejním prezidiem. V jeho čele je policejní prezident, který je na pozici nadřízeného všech zaměstnanců policie s výjimkou, která nastane v případě povolání policistů k plnění úkolů v ministerstvu nebo v útvech vyšetřování. Prezidenta policie jmenuje a odvolává ministr se souhlasem vlády České republiky. Od dubna 2014 je ve výkonu této funkce genmjr. Mgr. Bc. Tomáš Tuhý, který již před získáním této pozice působil jako náměstek policejního prezidenta.

---

³⁵ Srov. Muzeum Policie ČR: Historie policie a četnictva. Policie [online]

³⁶ Srov. VOKUŠ, Jiří. *Policie České republiky*, s. 14

³⁷ VOKUŠ, Jiří. *Policie České republiky*, 14

Graficky znázorněnou organizační strukturu Policejního prezidia České republiky nalezneme v příloze této práce.

3.5 Služby a útvary Policie ČR

Policie ČR má několik služebních útvarů, které se zabývají určitým okruhem specifických úkolů. Vykonávané úkoly většinou plynou již z názvu daného útvaru nebo služby.

Rozbor služeb a útvarů policie není předmětem této práce, avšak pro představení se jedná o tyto služební útvary:

- služba pořádkové policie,
- pořádkové, zásahové a pohotovostní jednotky,
- poříční a železniční oddělení, policejní potápěči,
- služební kynologie,
- služební hipologie,
- služba dopravní policie,
- dopravní policie na dálnicích,
- služba pro zbraně a bezpečnostní materiál,
- operační střediska,
- služba cizinecké policie,
- cizinecká policie na mezinárodních letištích,
- letecká služba,
- pyrotechnická služba,
- ochranná služba – ochrana prezidenta republiky,
- ochranná služba – ochrana ústavních činitelů,
- služba kriminální policie,
- útvary služby kriminální policie a vyšetřování,
- kriminalistická a znalecká služba,
- kriminalistický ústav Praha,
- útvar rychlého nasazení,
- hudba hradní stráže a Policie České republiky.³⁸

3.6 Krajská ředitelství Policie České republiky

Od ledna roku 2009 dostala policie díky novému zákonu možnost vybudovat dalších 6 krajských ředitelství v České republice. Dosavadní stav v této době činil pouze 8 krajských policejních správ, které se dále členily na 79 okresních ředitelství. V dnešní době byl cílový stav splněn a v České republice je 14 krajských ředitelství bez dalšího členění. Krajská ředitelství jsou následující:

- Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy

---

³⁸ Srov. VOKUŠ, Jiří. *Policie České republiky*

- Krajské ředitelství policie Středočeského kraje
- Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje
- Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje
- Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje
- Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje
- Krajské ředitelství policie Libereckého kraje
- Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje
- Krajské ředitelství policie Pardubického kraje
- Krajské ředitelství policie kraje Vysočina
- Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje
- Krajské ředitelství policie Zlínského kraje
- Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje
- Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje

Na obrázku č. 4 můžeme vidět původní stav před reformou, kde bylo 14 vyšších územních samosprávních celků zahrnujících 8 policejních správ, které jsou dále členěny na 79 okresních ředitelství policie.

Obrázek 4 - Stav před reformou: 14 VÚSC = 8 krajských policejních správ členěných na 79 okresních ředitelství policie³⁹

³⁹ Srov. REFORMA POLICIE ČR: služba v nových podmínkách. *Policie* [online]

Obrázek č. 5 znázorňuje stav krajských ředitelství po reformě, čili aktuální stav. Počet vyšších územních samosprávních celků zůstal stejný, ale zahrnuje pouze jedno dělení a to na 14 krajských ředitelství policie bez dalšího členění.

Obrázek 5 - Stav po reformě: 14 VÚSC = 14 krajských ředitelství policie bez dalšího členění⁴⁰

3.7 Financování Policie České republiky

Policie České republiky je organizační složka státu a její financování je určeno pravidly pro hospodaření těchto složek. Jelikož je Policie České republiky pod vedením ministerstva vnitra, jsou jí finanční prostředky poskytovány ze státního rozpočtu z kapitoly 314 – Ministerstvo vnitra České republiky. Policie má v rámci Ministerstva vnitra svůj vlastní rozpočet, kterým disponuje. Některé finance jsou poskytnuty přímo, některé postupně. Výše částky poskytnuté policii je nejvyšší složkou rozpočtu ministerstva vnitra, a to z důvodu co nejefektivnějšího fungování v oblasti veřejného pořádku a bezpečnosti. Finanční prostředky jsou využity hlavně pro uhrazení výzbroje pro příslušníky policie, uhrazení režijních nákladů, materiálního zabezpečení, výstavbu potřebných objektů a pro uhrazení komunikační a výpočetní techniky potřebné k výkonu funkce. Policie jako organizační složka státu musí dbát, aby dosahovala výši příjmů, která je stanovená rozpočtem a plnila určené úkoly co nejúspěšnějším způsobem.⁴¹

⁴⁰ REFORMA POLICIE ČR: služba v nových podmínkách. *Policie* [online]

⁴¹ Srov. PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, s. 562-563

Podívejme se tedy na vývoj rozpočtu PČR za posledních pár let.

Tabulka 1 - Vývoj rozpočtu PČR za 5 let⁴²

Rok	Výdaje PČR (v Kč)	% z celkového rozpočtu MV
2016	31 422 965 815 Kč	53,19 %
2015	29 215 822 613 Kč	53,05 %
2014	28 108 389 177 Kč	53,05 %
2013	27 143 550 000 Kč	51,91 %
2012	27 801 052 000 Kč	52,80 %
2011	28 606 551 000 Kč	54,10 %
2010	35 565 605 000 Kč	56,41 %
2009	34 715 676 000 Kč	56,17 %
2008	35 100 513 000 Kč	60,35 %

Z tabulky můžeme vyčíst, že výdaje PČR v průběhu devíti let klesly o 3 677 547 185 Kč a z celkového rozpočtu ministerstva vnitra se snížily o 7,16 %, nicméně se objem výdajů začal od roku 2014 postupně navyšovat a vykazuje vzrůstající trend.

V období 2006–2013 se policie rozhodla maximalizovat své úspory týkající se ostatních běžných výdajů, jež představují náklady, které souvisí s provozem potřebných budov, čili jsou tvořeny nájemným a náklady za elektrickou energii. Aby tyto náklady činily co nejnižší sumu, se policie rozhodla nakupovat elektrickou energii prostřednictvím elektronických tržišť a spolupráce s obcemi, díky kterým byly částky za nájem zcela symbolické.

Mimo rozpočtových prostředků využívá policie i prostředky nerozpočtové. Celkový počet takových zdrojů je 13, mezi nejdůležitější patří hlavně Integrovaný operační program, Fond životního prostředí, Komunitární programy (ENF, FVH, celoživotní vzdělání, ISEC) nebo program švýcarsko-české spolupráce.

V roce 2015 ovlivnily čerpání finančních prostředků policie změny v personální oblasti, kde docházelo k významným změnám v uspořádání služebních a pracovních míst.

3.8 Vývoj Policie ČR v posledních letech, vývoj počtu obyvatel

V kapitole o vývoji Policie ČR se zaměřujeme především na období posledních 10let, během kterých prošla Policie ČR řadou změn, ať už se jedná o změny týkající se výše rozpočtu, či stavu zaměstnanců a příslušníků.

V tabulce č. 2 se podíváme právě na vývoj zaměstnanců PČR.

⁴² Vlastní zpracování dle: Rozpočet MV ČR. Policie [online]

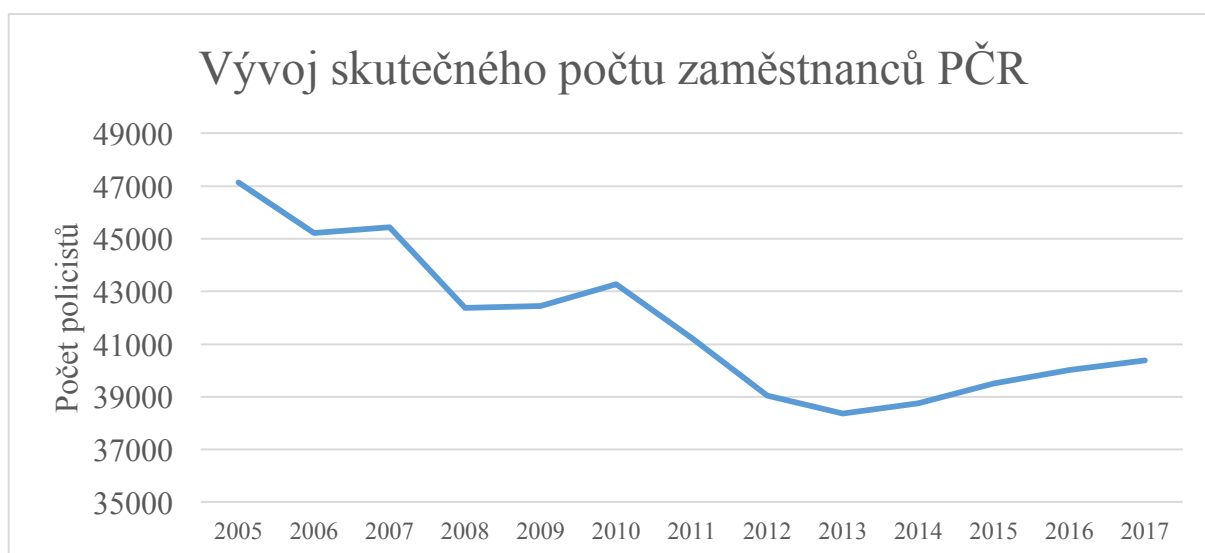

Tabulka 2 - Vývoj stavu Policie ČR⁴³

Rok	Policisté	
	Plánovaný stav	Skutečný stav
k 1. 1. 2017	41 753	40 389
k 1. 1. 2016	41 752	40 055
k 1. 1. 2015	40 000	39 497
k 1. 1. 2014	39 990	38 754
k 1. 1. 2013	38 996	38 363
k 1. 1. 2012	46 951	39 037
k 1. 1. 2011	46 950	41 224
k 1. 1. 2010	47 202	43 272
k 1. 1. 2009	47 195	42 441
k 1. 1. 2008	47 405	42 364
k 1. 1. 2007	47 416	45 429
k 1. 1. 2006	47 432	45 207
k 1. 1. 2005	47 658	47 129

Pro lepší představu jsou tyto údaje znázorněny do grafu. Na ose y se nachází hodnoty skutečného počtu policistů a osa x je osou časovou.

Graf 1- Vývoj skutečného počtu policistů⁴⁴

⁴³ SOUČKOVÁ, Zuzana. *Informace k bakalářské práci* [elektronická pošta]

⁴⁴ Tamtéž

Vzhledem k faktu, že v posledních letech stav policie převážně klesal a v roce 2013 byl stav výrazně nízký, se policie rozhodla doplnit početní stavy, a s tím spojené zvýšení úrovně bezpečnosti a připravenosti, které by v opačném případě zásadně narušilo výkon policie.

Se změnami stavu policistů taktéž souvisí i různé výše vyplácených mezd, jejichž vývoj můžeme vidět v tabulce č. 3. Objem finančních prostředků na výplatu mezd se začal zvyšovat od roku 2013 stejně tak jako celkový rozpočet pro Policii České republiky.

Mzdy tvoří významný faktor, který vede ke stabilizaci počtu pracovníků policie. Na vývoj mzdových nákladů můžeme nahlédnout v následující tabulce.⁴⁵

Tabulka 3 - Vývoj mzdových prostředků PČR⁴⁶

Rok	příslušníci			občanští zaměstnanci		
	měsíční plat	celkový objem	počet	měsíční plat	celkový objem	počet
	Kč za měsíc	mil. Kč		Kč za měsíc	mil. Kč	
2016	35 774	17 140	39 925	22 712	2 551	9 361
2015	34 031	16 080	39 375	22 241	2 437	9 130
2014	32 599	15 193	38 839	20 498	2 223	9 039
2013	31 912	14 618	38 172	19 906	2 151	9 006
2012	31 324	14 494	38 559	19 843	2 115	8 883
2011	31 311	15 133	40 275	20 026	2 185	9 092
2010	33 210	17 148	43 029	21 194	2 576	10 129
2009	33 368	17 264	43 115	21 127	2 544	10 035
2008	32 849	16 596	42 101	20 313	2 613	10 718
2007	31 415	16 712	44 332	19 320	2 526	10 894
2006	28 801	15 654	45 294	18 210	2 385	10 915
2005	27 592	15 255	46 070	17 406	2 284	10 935

pozn.: 2014 celkový vyplacený objem

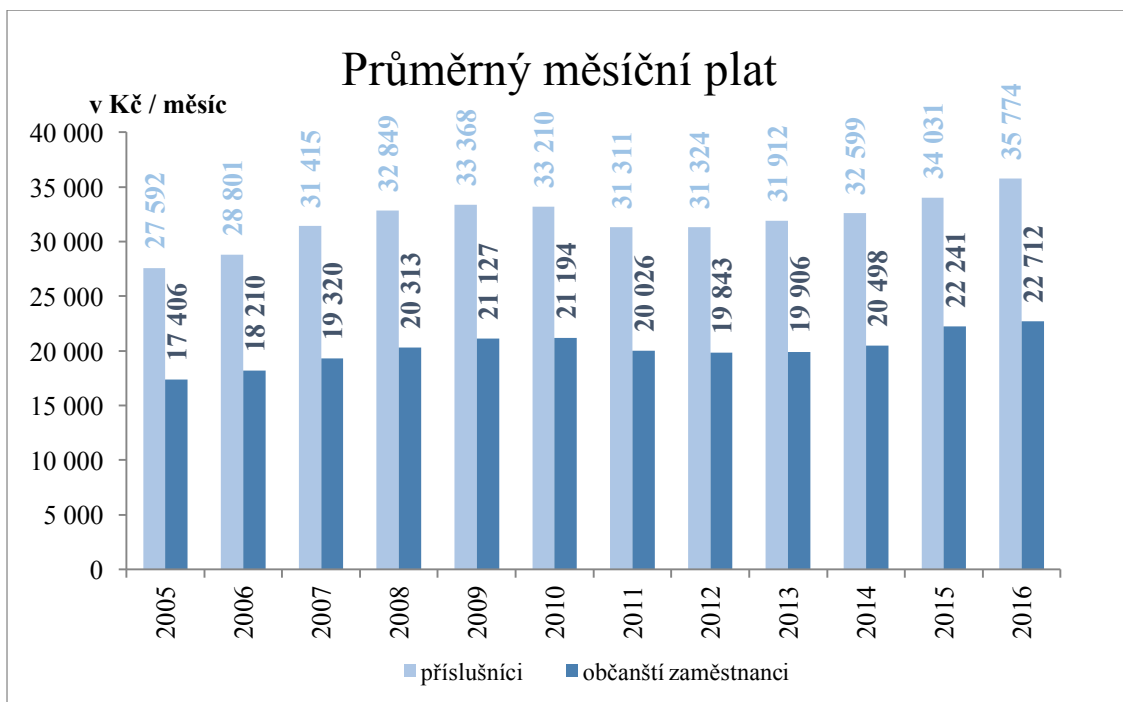
Pro lepší představu o vývoji mezd policie se podívejme na následující grafy. V grafu č. 2 můžeme vidět průměrný měsíční plat příslušníků policie a občanských zaměstnanců, jejichž hodnoty se od roku 2011 zvyšují.

V grafu č. 2 pak můžeme vidět celkový objem vyplacených mezd. Taktéž jsou do grafu zaneseni jak příslušníci, tak i občanští zaměstnanci. Zde se však změny k lepšímu projevují až od roku 2013.

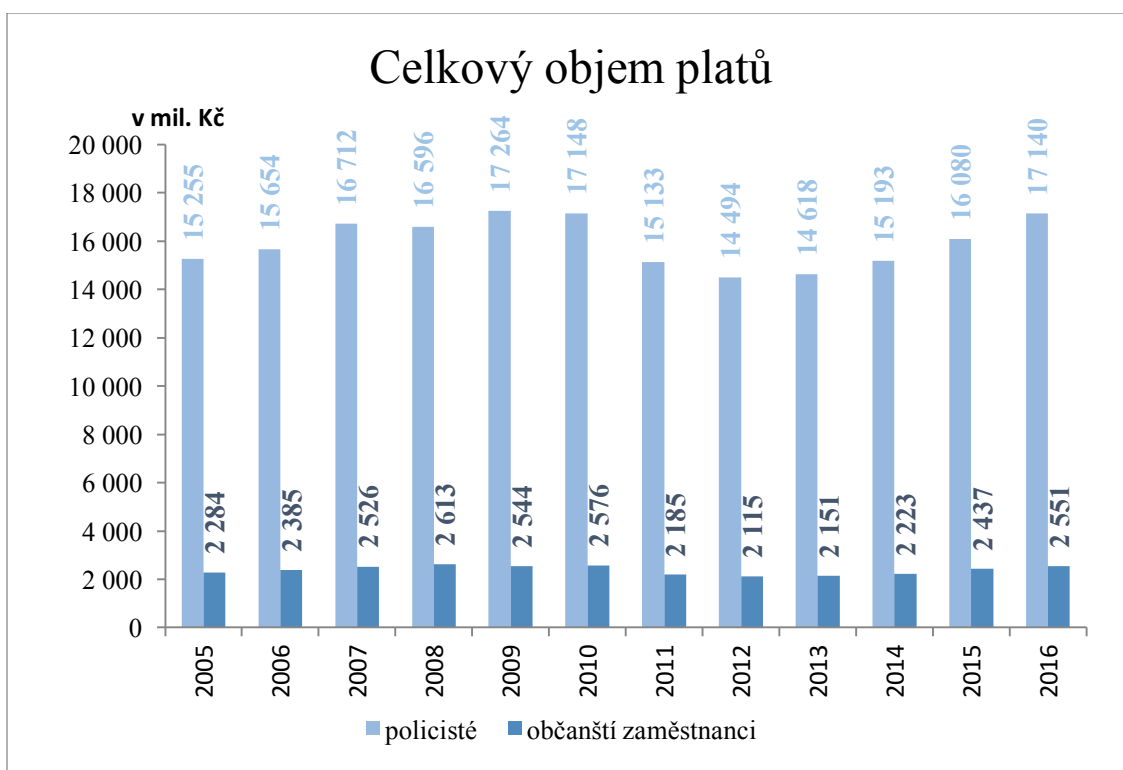
⁴⁵ Srov. Rozvoj Policie České republiky v letech 2016-2020. *Cestatelevize* [online]

⁴⁶ SOUČKOVÁ, Zuzana. *Informace k bakalářské práci* [elektronická pošta]

Graf 2 - Průměrný měsíční plat⁴⁷

Graf 3 - Celkový objem platů⁴⁸

⁴⁷ SOUČKOVÁ, Zuzana. *Informace k bakalářské práci* [elektronická pošta]

⁴⁸ Tamtéž

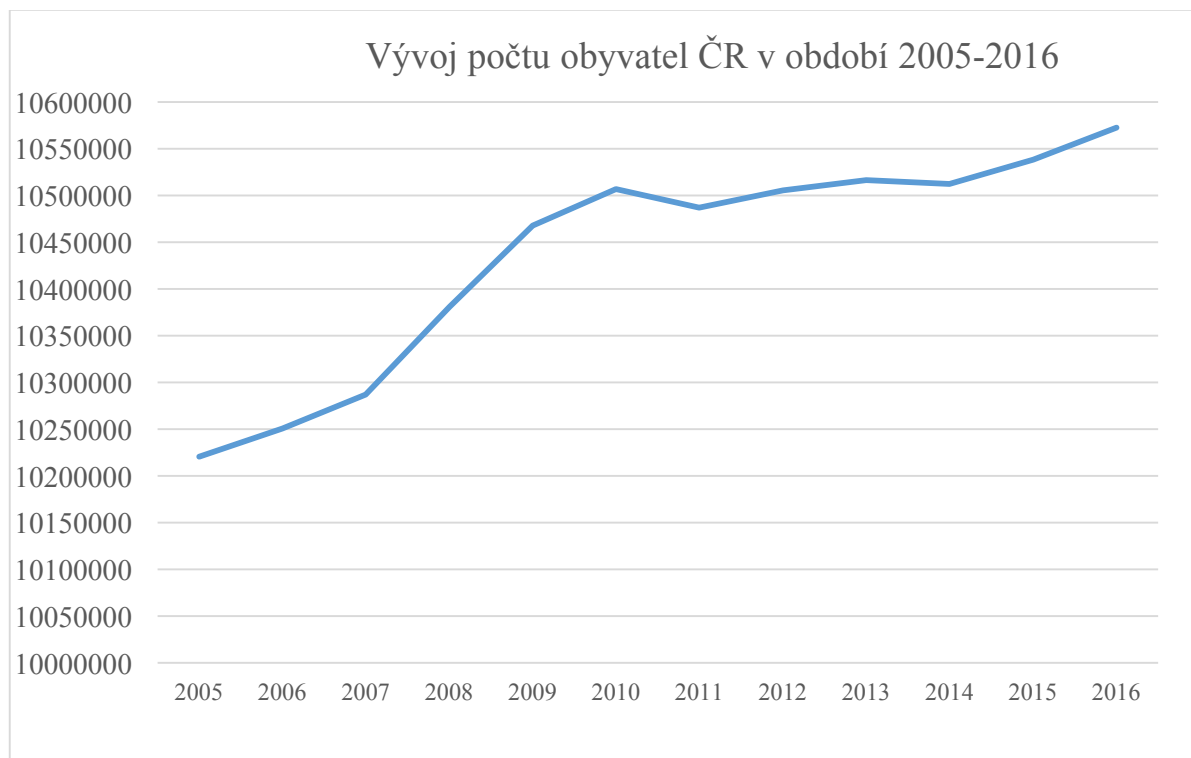
Policie ČR je jedním z veřejných statků a jak již bylo řečeno, jejím úkolem je chránit bezpečnost všech občanů ČR. Podle údajů z tabulky č. 2 jsme schopni říct, že na 1 policistu spadá mnohem více občanů než 100, jelikož počet obyvatel se pohybuje zcela na jiných číslech, viz tabulka č. 4. V důsledku poklesu stavu policistů je počet obyvatel na jednoho policistu čím dál vyšší.

Tabulka 4 - Vývoj počtu obyvatel ČR⁴⁹

Rok	Počet občanů ČR
2016	10 572 427
2015	10 538 275
2014	10 512 419
2013	10 516 125
2012	10 505 445
2011	10 486 731
2010	10 506 813
2009	10 467 542
2008	10 381 130
2007	10 287 189
2006	10 251 079
2005	10 220 577

⁴⁹ Vlastní zpracování dle: Obyvatelstvo. *Czso* [online]

Graf 4 - Vývoj počtu obyvatel ČR⁵⁰

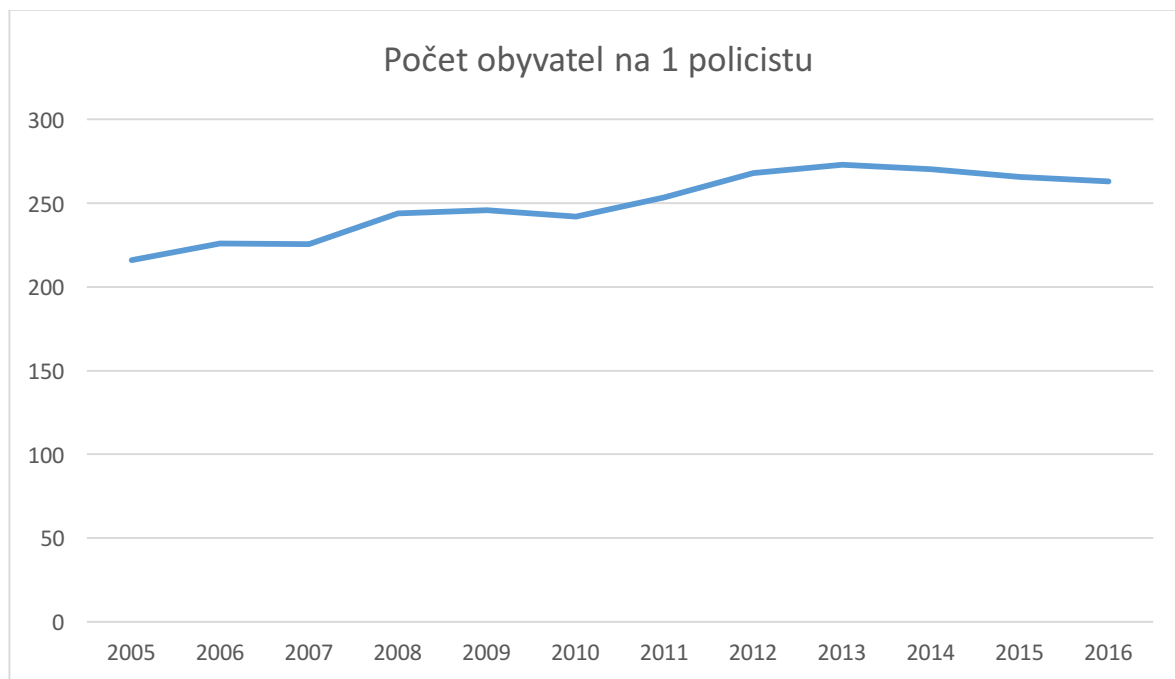
Tabulka 5 - Počet obyvatel na 1 policistu⁵¹

Rok	Počet policistů (skut. stav)	Počet občanů ČR	Počet obyvatel na 1 policistu
2016	40 055	10 572 427	262,95
2015	39 497	10 538 275	265,81
2014	38 754	10 512 419	270,26
2013	38 363	10 516 125	273,12
2012	39 037	10 505 445	268,12
2011	41 224	10 486 731	253,38
2010	43 272	10 506 813	241,81
2009	42 441	10 467 542	245,64
2008	42 364	10 381 130	244,05
2007	45 429	10 287 189	225,45
2006	45 207	10 251 079	225,76
2005	47 129	10 220 577	215,86

⁵⁰ Vlastní zpracování dle: *Obyvatelstvo. Czso [online]*

⁵¹ Vlastní zpracování

Graf 5 - Vývoj počtu obyvatel na 1 policistu⁵²

Na ose x je zaznamenáno období 10 let, na ose y pak počet obyvatel na 1 policistu. Údaje jsou převzaty z tabulky č. 5. V grafu můžeme vidět, že převahuje vzrůstající směr křivky, nicméně od roku 2013 se křivka ubírá směrem k menším hodnotám, i když ne tak razantně.

Vzhledem k neustálému růstu počtu obyvatel není však záměrem policie vrátit se ke stejnému počtu zaměstnanců jako před 10 lety. I po náboru nových uchazečů bude policie početně slabší než v roce 2005. Cílem policie je totiž trvalá stabilizace vnitřní bezpečnosti v České republice na základě zjištěných potřeb.⁵³ Nicméně i nyní chybí policii více než 13000 lidí rozdělených do různých služebních oddílů. V loňském roce chtěla policie přijmout okolo 800 žen i mužů, nicméně po odečtení odchodů ze služby, se stav policie zvýšil zhruba o 300.

Sítem pro nové uchazeče jsou osobnostní testy, které prověřují potřebnou psychiku pro výkon služby.⁵⁴

3.9 Důvody nízkého stavu policie

Nízký stav policie se dotýká všech osob a kvalit prováděných akcí. A dle Pavla Opla, je Policie České republiky nejviditelnější bezpečnostní složkou státu a její aktuální stav hodnotí jako personálně, odborně, dokonce i morálně zdecimovaný. Oslabení sil se týká především operativních složek, jejichž úkolem je odhalování vysoce nebezpečné trestné činnosti, která ve vysoké míře souvisí s ekonomickou činností osob, které mají možnost ovlivnit samotnou činnost policie. Dalším důvodem je určení nespolehlivých osob na řídicích pozicích, které mají možnost **přímo** ovlivňovat funkci a činnosti policie, avšak tyto pozice taktéž patří do neorganizovaně uvolňovaných míst z důvodu nesmyslných podmínek. Výsledkem takového

⁵² Vlastní zpracování

⁵³ Srov. Rozvoj Policie České republiky v letech 2016–2020. *Cestatelevize* [online]

⁵⁴ Srov. Policii se nedaří rozšiřovat stavy podle plánů: platy pro nováčky jsou příliš nízké. *Ceskatelevize* [online]

uvolňování bylo propuštění vysoce kvalifikovaných policistů vykonávajících službu dlouhá léta, což se dotklo všech složek Police České republiky.

I přes stanovené podmínky pro přijímací řízení a možnosti karierního postupu, jsou na řídicí pozice dosazovány neloajální osoby s pochybnou mírou odborných znalostí, což demotivuje dosavadní zaměstnance policie.

Dalším z důvodů zmiňovaného nízkého počtu policistů je absence různých ocenění či vyznamenání napříč tomu, že při výkonu své služby policisté mnohdy nasazují své životy.

Všechny výše uvedené důvody vedou k demotivaci stávajících policistů, ale i nových potenciačních zájemců o výkon služby u Policie České republiky.⁵⁵

V neposlední řadě patří mezi důvody nízkého stavu policie menší zájem uchazečů kvůli nízkému platu, který je policistům poskytován. Výše nástupního platu se v současné době pohybuje pod hranicí 19 000 Kč měsíčně.⁵⁶

3.9.1 Přijímací řízení

Podmínkou pro zařazení do přijímacího řízení je doručení písemné žádosti o přijetí od uchazeče a splnění všech stanovených podmínek. Pokud policie nemá žádné volné pozice, pak přijímací řízení není zahájeno. Důvodem zamítnutí přijetí občana do služebního poměru nesmí být věk, rasa, náboženství, barva pleti a další aspekty podobného typu. Během přijímacího řízení, které trvá přibližně 3 měsíce, musí zájemce absolvovat psychologické vyšetření, prověrku tělesné zdatnosti, zdravotní prohlídku a další personální řízení.

Psychologické vyšetření se zaměřuje na zjištění osobnostních předpokladů, které jsou potřeba pro výkon služby. Toto vyšetření trvá celý den a jeho součástí jsou dotazníky, testy postřehu, inteligence a v poslední řadě pohovor s psychologem. O rozhodnutí o způsobilosti je následně uchazeč informován prostřednictvím písemného vyjádření. V případě neúspěšného psychologického vyšetření a osobnostní nezpůsobilosti, je možné toto vyšetření podstoupit znovu, ale ne dříve než za 2 roky.

Součástí zkoušky fyzické zdatnosti je člunkový běh, běh 1000 m, celomotorický test a cvičení kliků. V každé disciplíně jsou stanoveny body za určitý výkon, nejnižší počet bodů za disciplínu je 4 - přirazené k nejnižšímu hodnocenému výkonu.

Zdravotní prohlídka se zaměřuje na zdravotní stav uchazeče a posouzení, zda je schopný vykonávat službu u policie. Tato kritéria jsou velice přísná vzhledem k případnému poškození zdraví z důvodu náročnosti výkonu služby.⁵⁷

Dle stanovených podmínek týkajících se přijímacího řízení se může zdát, že zařadit se do výkonu policejní služby není složité. Nicméně psychologická část trávající celý den je poměrně náročná a zároveň je náročné až nemožné se na ni připravit. Fyzické testy zvládne většina uchazečů, ale psychické testování je v současné době postaveno na vyšší hranici požadavků z důvodů větších hrozeb a s tím spojeného vysokého nátlaku na jedince.

⁵⁵ Srov. Pavel Opl: Současný stav policie je personálně, odborně i morálně zdecimovaný. *Parlamentnilisty* [online]

⁵⁶ Srov. Chovanec chce zvýšit nástupní platy policistů. *Deník* [online]

⁵⁷ Srov. Průběh přijímacího řízení. *Policie* [online]

Vedoucí policejní psycholog Vladimír Voska tvrdí, že úspěšnost u psychotestů ve výši 39 % je přirozená a nemá v plánu jejich obtížnost do budoucna snižovat, jelikož chce zájemce filtrovat a vybrat jen specifické typy lidí.

3.10 Současné bezpečnostní hrozby

3.10.1 Terorismus

Mezi jedny z nejobávanějších bezpečnostních hrozeb v České republice patří terorismus. Úroveň připravenosti zasáhnout v takové situaci je podle policie odpovídající právě proto, že Česká republika je v souvislosti s terorismem považována za klidnou. Česká republika je zapojena nejen do protiteroristického programu, ale je členem i Evropské unie a Severoatlantické aliance, což je v tomto případě považováno jako negativum – vyšší riziko teroristických útoků.⁵⁸

I když se Česká republika prozatím nestala terčem teroristů, riziko takového nebezpečí stále hrozí, obrana však musí odpovídat geopolitické poloze státu a být na úrovni celosvětového teroristického úsilí. Základem jakéhokoliv plánování a příprav zasáhnout proti terorismu, je ochrana obyvatelstva, demokratických principů a státního zřízení. Na klíčové pozici se však nachází prevence, která spadá do kompetence zpravodajských služeb a ostatních bezpečnostních složek, jelikož získat informace včas je nejvíce hodnotné. Důležitým dokumentem pokrývajícím snížení zranitelnosti České republiky je **Strategie České republiky pro boj proti terorismu od r. 2013**.⁵⁹

„Koordinaci přípravy, vyhodnocování a rozpracování konkrétních úkolů zakotvených v materiálu provádí odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra. Tento odbor se rovněž věnuje celému spektru dalších aktivit, které s problematikou boje proti terorismu souvisí (příprava podkladů a účast na pracovních skupinách Evropské unie zabývajících se problematikou boje proti terorismu, reakce na dotazníky mezinárodních organizací, účast na domácích a zahraničních konferencích, reakce na dotazy novinářů, publikační činnost atd.).“⁶⁰

3.10.2 Organizovaný zločin

Organizovaný zločin je jeden z největších nevojenských hrozeb současnosti. Zločinci svými činy ohrožují jak celou společnost a její fungování, tak ekonomiku, demokratické zásady a svým chováním způsobují zánik právního státu. Z těchto důvodů je boj proti organizovanému zločinu na prvním místě národně-bezpečnostní politiky. Mezi organizované zločiny se primárně řadí hospodářská kriminalita, nelegální migrace, obchod s lidmi, výroba a distribuce omamných látek apod.

Hlavním aktérem v boji proti organizovanému zločinu je Ministerstvo vnitra, které řídí národní politiku boje proti organizovanému zločinu. V jeho kompetenci je zpracování

⁵⁸ Srov. Bezpečnostní politika: Bezpečnostní hrozby: Terorismus. *Policie* [online]

⁵⁹ Srov. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Strategie České republiky pro boj proti terorismu*[online]

⁶⁰ Bezpečnostní politika: Bezpečnostní hrozby: Terorismus. *Policie* [online]

Koncepce boje proti organizovanému zločinu, které obsahuje informace ohledně prevence, nástrojů, podmínek, odhalování a postihování. Ministerstvo vnitra se ve spolupráci s Policií ČR, zpravodajskými službami a Institutem pro kriminologii a sociální prevenci účastní na analytické činnosti. V ČR zajišťují prevenci, boj i postih určité složky Policie České republiky se zaměřením právě na organizovaný zločin.⁶¹

3.10.3 Kybernetické hrozby

S rychlým rozmachem moderních technologií a využívání moderních prostředků v běžném životě lidí nese negativní faktory – **kybernetické hrozby**. Oběťmi se však může stát kdokoli, v dnešní době je vůči hrozbám plynoucím z kybernetického prostoru zranitelná i veřejná správa, které hrozí únik tajných a velice důležitých informací.

Kybernetické hrozby tvoří čím dál vyšší číslo v počtu spáchaných zločinů. Nejčastějším problémem jsou špionáže, krádeže kreditních karet, falešné e-shopy, šikana nebo dětská pornografie.⁶²

3.10.4 Korupce

Do boje proti korupci je zapojeno hned několik orgánů veřejné moci, které se dlouhodobě snaží o prevenci, zprůhlednění takových procesů i postupů týkajících se postihů za tento trestný čin. Jedním z požadavků pro odstranění korupce je „zdravé“ právní prostředí a vysoká míra integrity osob, které vystupují na veřejnosti. Síla korupce je až tak vysoká, že může podkopat veškeré základy společnosti a demokratického právního státu, což by způsobilo ztrátu důvěry občanů v poctivost a nestrannost související s činností státních institucí.⁶³

---

⁶¹ Srov. Bezpečnostní politika: Bezpečnostní hrozby: Organizovaný zločin. *Policie* [online]

⁶² Srov. Bezpečnostní politika: Bezpečnostní hrozby: Kybernetické hrozby. *Mvcr* [online]

⁶³ Srov. Bezpečnostní politika: Bezpečnostní hrozby: Korupce. *Mvcr* [online]

ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo analyzovat Policii České republiky jako veřejný statek a porovnat vývoj rozpočtu Policie ČR, konkrétněji mzdové složky rozpočtu policie a počtu policistů vzhledem k počtu obyvatel České republiky v posledních letech. Podpůrnými dílčími cíli k dosažení hlavního cíle byly vymezení pojmu veřejné statky, definice jejich vlastností, dělení a možnosti jejich financování. K dosažení cíle mi pomohly analýzy a grafy uvedené v práci.

V teoretické části jsem stručně představila tržní selhání, jelikož veřejné statky jsou jedním z nich. Poté jsem se pojmu veřejné statky věnovala podrobněji a v druhé kapitole jsem uvedla dělení, charakteristiky i rysy veřejných statků, možné negativní projevy spojené s jejich poskytováním, volbu optimálního množství veřejných statků a v poslední řadě jsem čtenářům poskytla informace ohledně možností financování veřejných statků.

V praktické části jsem začlenila Policii České republiky do zmíněné teorie a zdůraznila rysy, jimiž police spadá právě do veřejných statků. V úvodu této části jsem také vymezila důležité informace, jako je hlavní činnost policie, historie vzniku, etický kodex, jenž se vyznačuje znaky veřejného statku a organizační strukturu, včetně útvarů a krajských ředitelství. Nejdůležitější částí mé práce však je financování Policie České republiky. Pro zpracování této části jsem využila informací ze závěrečného účtu Ministerstva vnitra a porovнала vývoj rozpočtu policejní složky vzhledem k celkovému objemu rozpočtu Ministerstva vnitra v posledních letech. Neopomenutelným tématem je však i vývoj počtu sil policie, a to vzhledem k neustále se zvyšujícímu počtu obyvatel České republiky a s tím spojenými bezpečnostními hrozbami. Informace ohledně počtu sil policie a vývoje mzdových prostředků jsem obdržela na základě žádosti z oddělení prevence a tisku policejního prezidia. Dle statistik uvedených na serveru Českého statistického úřadu jsem vypracovala tabulku s číselnými údaji o vývoji počtu obyvatel pro následnou komparaci s počtem policistů.

Výsledkem mé analýzy je potvrzená domněnka o dlouhodobě se snižujícím rozpočtu policie, s čímž souvisí nízké platy a klesající počet policistů. Napřič pozvolnému zvyšování rozpočtu i pracovních sil od roku 2013, však policie nijak razantně nehodlá stav sil měnit a vedení policie tvrdí, že momentální stav je dostačující a policisté jsou připraveni v případě potřeby zasáhnout.

Nelze však přesně stanovit jakým trendem se bude stav Policie České republiky ubírat, ale vzhledem k více se vyskytujícím bezpečnostním hrozbám by se měla držet rostoucího trendu. Prognóza dalšího vývoje je velice obtížná, vzhledem ke kolísání počtu policistů a obyvatel, vše je otázkou politiky a osob ve vedoucích pozicích.

V poslední části třetí kapitoly týkající se Policie České republiky, uvádím nejdůležitější hrozby dnešní doby, proti kterým se policie snaží bojovat. Nicméně tato složka vnitřní bezpečnosti by dle mého měla zvýšit příjmy zaměstnanců, aby tak zvýšila zájem mladých lidí o práci u Policie České republiky a motivovala stálé zaměstnance k výkonu služby tohoto typu. Dále by se měla zaměřit na stávající organizační strukturu a přehodnotit některá svá rozhodnutí ohledně obsazování vedoucích pozic. Nároky na nové uchazeče jsou vysoké a policie by se měla zaměřit spíše na oblastní vzdělávání, jelikož úspěšným žadatelem může být student se

získaným titulem za pochybných okolností, čímž si policie protirečí v případě, že chce přijímat pouze vzdělané a osobnostně vyhovující žadatele.

Seznam použité literatury

Odborná literatura

JUREČKA, Václav. *Mikroekonomie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2013. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4385-1.

JUREČKA, Václav. *Mikroekonomie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2013. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4385-1.

MANKIW, N. Gregory. *Zásady ekonomie*. Přeložil Milan SOJKA. Praha: Grada, 1999. Profesionál. ISBN 978-80-7169-891-3.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.

REKTOŘÍK, Jaroslav a kol. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 309 s. ISBN 978-80-86929-29-3.

SAMUELSON, P.A. , *Ekonomie*. 1. vydání, Svoboda, Praha 1991, ISBN 80- 205-0192-4.

STIGLITZ, Joseph E. *Ekonomie veřejného sektoru*. Praha: Grada, 1997. ISBN 80-7169-454-1.

TETŘEVOVÁ, Liběna. *Veřejná ekonomie*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2008. ISBN 978-80-86946-79-5.

URBAN, Jan. *Teorie národního hospodářství*. 3., dopl. a rozš. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-579-3.

VOKUŠ, Jiří. *Policie České republiky*. 2. vydání. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2010. ISBN 978-80-254-7701-4.

Zákon č. 273/2008 Sb., *Zákon o Policii České republiky*. In: Sbírká zákonů 11.8. 2008. ISSN 1211-1244

Internetové zdroje

Bezpečnostní hrozby: Korupce. *Mvcr* [online]. 2016 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-hrozby-337414.aspx?q=Y2hudW09Ng%3d%3d>

Bezpečnostní hrozby: Kybernetické hrozby. *Mvcr* [online]. 2016 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-hrozby-337414.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>

Bezpečnostní politika: Bezpečnostní hrozby: Organizovaný zločin. *Mvcr* [online]. 2016 [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-hrozby-337414.aspx>

Bezpečnostní politika: Bezpečnostní hrozby: Terorismus. *Mvcr* [online]. 2016 [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-hrozby-337414.aspx>

Bezpečnostní politika: Bezpečnostní hrozby: Korupce. *Mvcr* [online]. 2016 [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-hrozby-337414.aspx>

Celostátní útvary: Útvary s působností na celém území ČR. *Policie* [online]. [cit. 2017-03-03]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/utvary-s-pusobnosti-na-celem-uzemi-cr-312510.aspx>

Chovanec chce zvýšit nástupní platy policistů. *Denik* [online]. 2016 [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: http://www.denik.cz/z_domova/chovanec-chce-zvysit-nastupni-platy-policistu-20161111.html

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Strategie České republiky pro boj proti terorismu* [online]. Praha, 2013 [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-hrozby-337414.aspx>

Muzeum Policie ČR: Historie policie a četnictva. *Policie* [online]. [cit. 2016-11-27]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/historie-policie-a-cetnictva.aspx>

Organizační struktura Policie ČR. *Policie* [online]. 2017 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/organizacni-struktura-policie-cr.aspx>

Pavel Opl: Současný stav policie je personálně, odborně i morálně zdecimovaný. *Parlamentnilisty* [online]. 2016 [cit. 2017-03-10]. Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/arena/nazory-a-petice/Pavel-Opl-Soucasny-stav-policie-je-personalne-odborne-i-moralne-zdecimovany-462196>

Policii se nedaří rozšiřovat stavy podle plánů: platy pro nováčky jsou příliš nízké. *Ceskatelevize* [online]. 2017 [cit. 2017-02-23]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/2034219-policii-se-nedari-rozsirovat-stavy-podle-planu-platy-pro-novacky-jsou-prilis-nizke>

Průběh přijímacího řízení. *Policie* [online]. 2017 [cit. 2017-02-23]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/prubeh-prijimaciho-rizeni.aspx>

REFORMA POLICIE ČR: služba v nových podmínkách. *Policie* [online]. 2009 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: www.policie.cz/soubor/reforma-policie-cr-cz-pdf.aspx

Rozpočet MV ČR. *Policie* [online]. 2017 [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/rozpocet-mv-cr.aspx>

Rozvoj Policie České republiky v letech 2016–2020. *Ceskatelevize* [online]. Praha, 2015 [cit. 2017-03-03]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/sites/default/files/1757756-policie-i-1.pdf>

SOUČKOVÁ, Zuzana. *Informace k bakalářské práci* [elektronická pošta]. Message to: pp.tisk@pcr.cz. 15. února 2017 12:29 [cit. 2017-03-21]. Osobní komunikace

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Schéma tržního selhání.....	9
Obrázek 2 - Společenská křivka výrobních možností.....	10
Obrázek 3 - Funkce přetížení.....	15
Obrázek 4 - Stav před reformou: 14 VÚSC = 8 krajských policejních správ členěných na 79 okresních ředitelství policie.....	22
Obrázek 5 - Stav po reformě: 14 VÚSC = 14 krajských ředitelství policie bez dalšího členění.....	23

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Vývoj rozpočtu PČR za 5 let.....	24
Tabulka 2 - Vývoj stavu Policie ČR.....	25
Tabulka 3 - Vývoj mzdových prostředků PČR.....	26
Tabulka 4 - Vývoj počtu obyvatel ČR.....	28

Seznam grafů

Graf 1 - Vývoj skutečného počtu policistů.....	25
Graf 2 - Průměrný měsíční plat.....	27
Graf 3 - Celkový objem platů	27
Graf 4 - Vývoj počtu obyvatel ČR.....	29
Graf 5 - Vývoj počtu obyvatel na 1 policistu	30

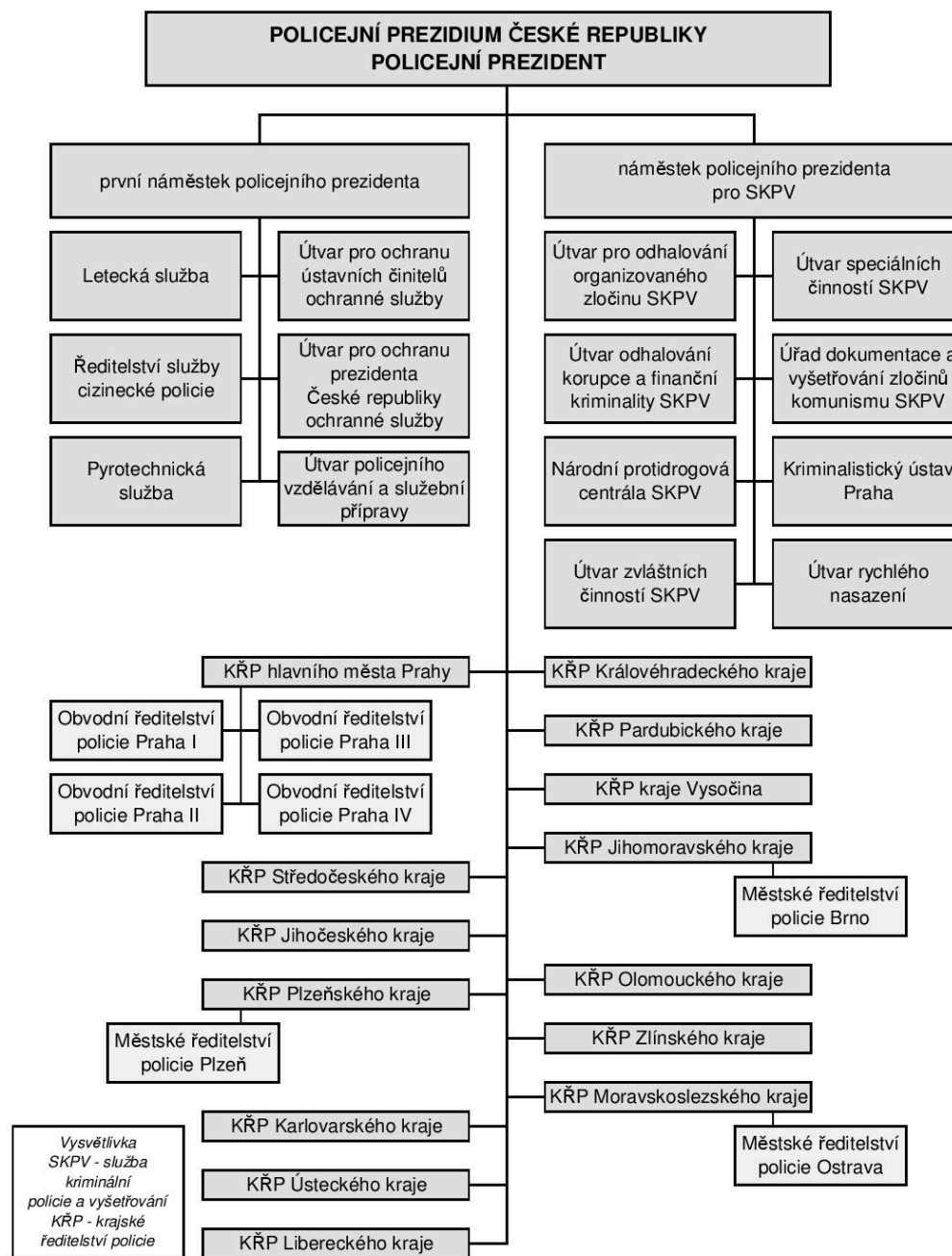
Seznam příloh

Příloha 1 - Organizační struktura Policie ČR.....	44
Příloha 2 - Organizační struktura Prezidia Police České republiky.....	45

PŘÍLOHY

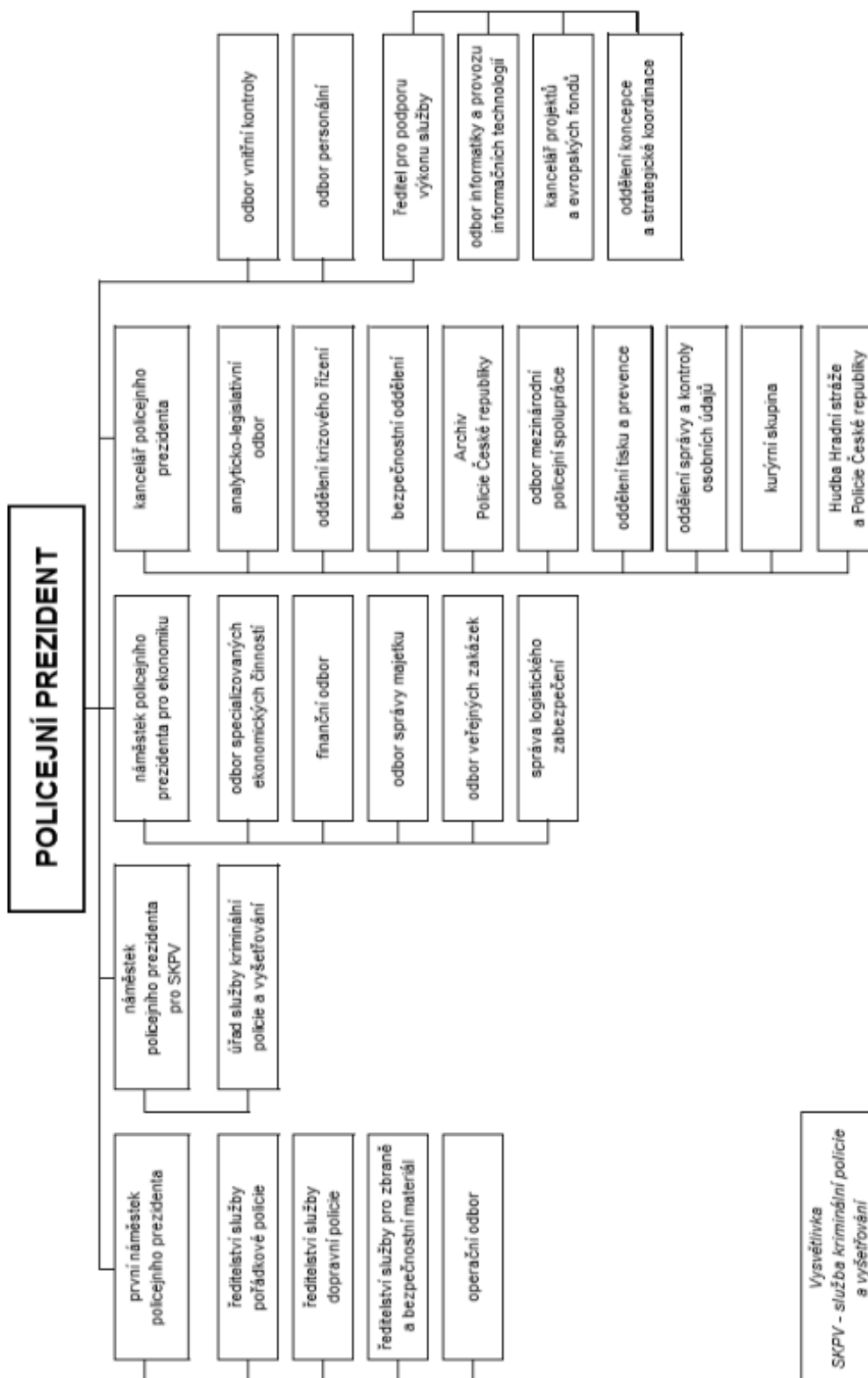
Příloha 1 - Organizační struktura Policie ČR⁶⁴

Příloha k ZPPP č. 137/2009

⁶⁴ Organizační struktura Policie ČR. *Policie* [online]

Příloha 2 - Organizační struktura Policejního prezidia České republiky⁶⁵

⁶⁵ Organizační struktura Policie ČR. *Policejní prezident* [online]

ANOTACE

Příjmení a jméno autora:	Bortlíková Michaela
Instituce:	Moravská vysoká škola Olomouc
Název práce v českém jazyce:	Policie ČR jako veřejný statek
Název práce v anglickém jazyce:	Police of Czech Republic as public goods
Vedoucí práce:	Ing. Eva Jílková, Ph. D.
Počet stran:	46
Počet příloh:	2
Rok obhajoby:	2017
Klíčová slova v českém jazyce:	veřejný statek, policie, financování, trh, bezpečnost
Klíčová slova v anglickém jazyce:	public good, police, funding, market, security

Cílem mé bakalářské práce je analyzovat Policii České republiky jako veřejný statek a porovnat vývoj rozpočtu Policie ČR, konkrétněji mzdové složky rozpočtu policie a počtu policistů vzhledem k počtu obyvatel České republiky v posledních letech. Podpůrnými dílčími cíli k dosažení hlavního cíle je vymezení pojmu veřejné statky, definice jejich vlastností, dělení a možnosti jejich financování.

Main aim of my bachelor thesis is to analyse Police of the Czech Republic as a public good and compare the evolution of the police's funding, specifically salary part of the budget and the number of employees due to population of the Czech Republic in last years. Partial goals were demarcation of the public goods, definition of their properties, division and their funding options.